

Kvinnur stýra útflutninginum

Í tí nýggja Útflutningsráðnum, sum íslenska stjórnin hevur tilnevnt, er meirilutin kvinnur, og tað er ikki hent fyrr í 22 ára gomlu søgu ráðsins, skrivur Morgunblaðið. Av teimum sjev limunum, sum vinnulívið og stjórnin tilnevna, eru fyra kvinnur, og trýggjar teirra eru tilnevndar av stjórnini. Høvuðsuppgávan hjá Útflutningsráðnum er at virka fyri at betra móguleikarnar hjá íslenskum fyrirtøkum at selja vørur og tænastruttanlands. Íslenska stjórnin hevur annars lagt fram uppskot um at skipa ein serligan stovn, sum millum annað skal røkja tær uppgávur, sum Útflutningsráðið nú hevur. Uppskotið verður ætlandi samtykt seinni í ár.

Reiðari ógilda sáttmálar

Tey vánaligu búskaparútlitini hava fingið norsk reiðari at sleppa fleiri sáttmálum við skipasmiðjurnar um nýggj skip. NTB skrivur, at fyribils snýr tað seg um meiri enn 40 skip, sum ikki verða bygd kortini, og tilsamans er talan um sáttmálar fyri meiri enn 12 milliardir norskar krónur. Umleið 30 av nýbygningunum skuldu eftir ætlanini byggjast uttanlands. Norskar skipasmiðjur hava fingið boð um ellivu skip, sum vóru bíløgð, men sum ikki skulu byggjast kortini. Av teimum skuldu níggju byggjast til norsk reiðari.

Tað var rætt at seta hetta áttak í gongd

Sektaruppskotið, sum Umhvørvisstovan hevur lagt fyri skiparan á Kaptain Gorbátjov, byggir á, at í minsta lagi 1000 litrar av lættari tungolju fóru á sjógv og rokningin, sum er áløgð at gjalda fyri brot á havumhvørvislógina, ljóðar upp á 50.000 krónur

UMHVØRVI

Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurinn.fo

Seinnapartin í gjár handaði Umhvørvisstovan, sum er stovnur undir Innlendismálaráðnum, skiparanum á russiska trolaranum, Kaptain Gorbátjov, sektaruppskot fyri olju, sum trolarin hevur latið á sjógvinn.

Sektaruppskotið, sum varð handað Faroe Ship, ið umboðar reiðarið, sum eigur skipið, ljóðar upp á 50.000 krónur.

Skiparin á Kaptain Gorbátjov hevði freist til á middegi í dag at taka støðu til sektaruppskotið.

Torfør meting

Jóhanna Olsen, deildarleiðari á Umhvørvisstovuni, sigur, at tað er ógvuliga torført ítökiliga at gera upp, hvussu nógv olja er farin á sjógv, men tey eru komin eftir, at nøgdin í minsta lagi snýr seg um einar 1000-5000 litrar.

Hon vísir á, at tað hevur ikki gjørt kanningararbeiði lættari, at nøgdirnar av olju

umborð á skipinum eru so stórar, og at skiparin ikki hevur viljað viðgingið, at skipið hjá honum er orsök til oljuna, sum fór í havið.

- Vit hava valt at byggja sektaruppskotið á eina "konservativa" meting, sum hon tekur til, og henda meting er, at í minsta lagi 1000 litrar av lættari tungolju eru farnir á sjógv. Talan er helst um størri nøgdir, men hetta er tað, sum vit hava valt at halda okkum til fyri at vera vis í okkara sök.

Hon sigur, at tað er luturin hjá Umhvørvisstovuni er at gera upp, hvussu nógv olja er farin á sjógv, og hvussu stór rokningin fyri hetta brot á havumhvørvislógina skal vera.

- Hin parturin er kostnaðurin av áttakinum, sum sett varð í verk og uppruddingini annars, og hetta er ein partur, sum Innlendismálaráðið tekur sær av.

Endurgjaldskrav

Spurd, um talan soleiðis verður um tvey sektaruppskot, sum skiparin á Kaptain Gorbátjov fær, sigur Jóhanna Olsen, at tað hevur hon sum so onga viðmerking til, tí hetta er ikki teirra borð, sum hon tekur til.

- Men eg ímyndi mær, at eitt krav um endurgjald fyri áttak og upprudding aftrat verður reist, og at reiðarið noyðist at veita bankatrygd fyri hesum, áðrenn skipið verður leysgivið, sigur hon.

Deildarleiðarin á Umhvørvisstovuni leggur dent á, at tað ikki skal "loysa seg" hjá nøkrum at dálka havumhvørvið og umhvørvið annars við olju.

- Hetta er eisini tað "sign-

al", vit eiga at senda. Hendingin við Kaptain Gorbátjov vísir okkum, hvussu nógv ein lutfalsliga lítil nøgd av hesi olju kann gera um seg. Skipið hevði júst bunkrað 450.000 litrar av olju, og um bara ein lítil partur av hesum var farin á sjógv, kundi hetta elvt til eina stóra og umfangandi umhvørvisvanlukku, sigur Jóhanna Olsen.

Gleðiligur endi

Sosialurinn kann leggja aftrat, at tá ein annar russiskur trolari – Olshana – fírst við Flesjarnar, gjørdur fjølmiðlar rættiliga nógv burtur úr, at ov lítið varð gjørt til tess at fyrbyggja, at skipið fór til botns við nógv-ari olju. Nógvir spurningar vórðu reistir, og ein av hesum var, hví oljan ikki varð tikið upp úr skipinum, áðrenn tað var hálað av aftur Flesjunum og sakk.

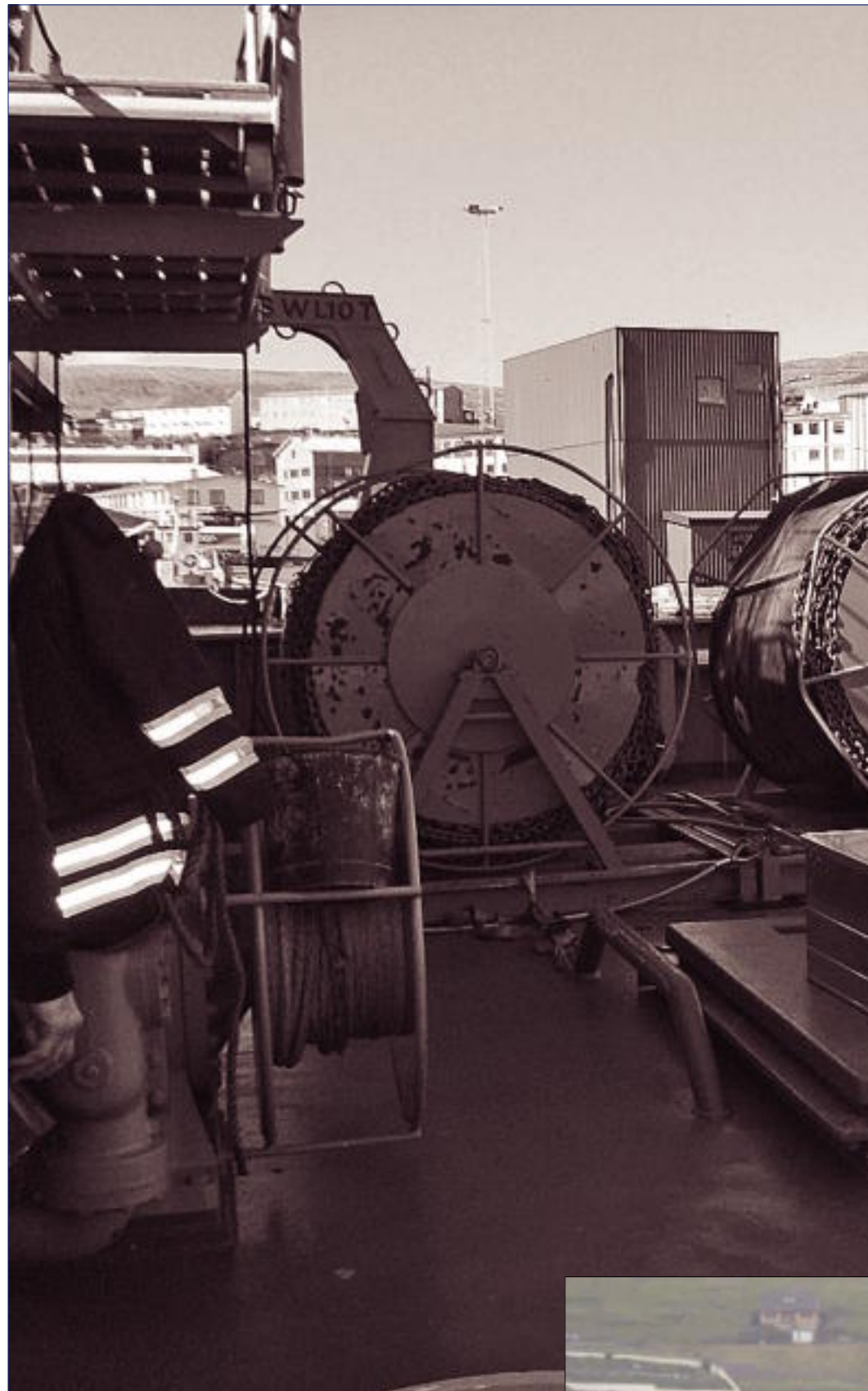
Nú Kaptain Gorbátjov var orsøkin til, at olja fór á sjógv, varð ein rættilig áttaksleiðsla skipað, sum at síggja til tók hetta mál í stórum álvara.

Og kanska vil onkur, nú líkt er til, at hetta ikki gjørdist tann stóra náttúruvanlukkan, siga, at hetta bara var sum "storm í et vandglas", sum danir taka til.

- Nei, soleiðis vil eg avgjørt ikki rópa hetta. Vit eiga avgjørt at taka eitt slíkt mál í fullum álvara, men í dag kunnu vit bara fegnast um, at hetta eftir øllum at døma ikki gjørdist ein náttúruvanlukka, sigur deildarleiðarin.

Sá verri út

Jóhanna Olsen vísir á, at

klokkan var um 20, tá fólk boðaðu frá, at tey sóu olju aftur úr russiska trolaranum, og kvöld og myrkur stundaðu til.

- Tí var óvissan alla tíðina stór um, hvussu stórar nøgdir av olju, talan í veruleikanum var um. Vit gjørdur av at seta eitt "apparat" í gongd og skipa okkum sum best við teimum førleikum og móguleikum, vit hava í landinum. Eg haldi avgjørt,

at hetta var ein røtt avgerð, tí alt annað vildi verið ikki at tikið málið í fullum álvara, sigur deildarleiðarin Umhvørvisstovuni.

Kastrup tapir kapping

Vandi er fyri, at Kastrup-flogvøllurin fer at tapa kappingina við flogvallirnar í Oslo og Stockholm um ferðafólkini. Tað heldur í hvussu er leiðslan í SAS. Stjórin í flogfelagnum sigur við Jyllands-Posten, at hann vil fegin hava framburð á øllum trimum flogvallunum, men hann heldur, at flogvallirnir í Oslo og Stockholm hava ein meiri nútímans og ágangandi hugburð enn Kastrup. Ferðafólkatalini vísa, at stjórin hevur rætt, tí Kastrup hevur mist fleiri ferðafólk enn Oslo og Stockholm. Sambært Jyllands-Posten hevur flogvøllurin í Keypmannahavn mist 800.000 ferðafólk triggjar teir fyrstu mánaðirnar í ár.

Veksandi arbeiðsloysi til 2011

Stjórin í danska tjóðbankanum, Nils Bernstein, væntar, at arbeiðsloysið í Danmark fer at veksa í ár og næsta ár, men at vend kemur í í 2011. Men tá er tørvur á vend, tí sambært framrokningunum hava 190.000 danir einki arbeiði við árslok næsta ár. Nils Bernstein sigur við Berlingske Tidende, at hóast flestu danir fáa meiri pengar at ráða yvir í ár og næsta ár orsakað av skattalætta, slepst ikki undan einum bakkasti. Hann er ikki millum teirra, sum halda, at stórar almennar ílögur kuynnu loysa kreppuna. Vit sleppa ikki undan niðurgongd, sigur tjóðbanmkestjórin.

- Vit gjørdur av at seta eitt "apparat" í gongd og skipa okkum sum best við teimum førleikum og møguleikum, vit hava í landinum. Eg haldi avgjørt, at hetta var ein røtt avgerð, tí alt annað vildi verið ikki at tikið málið í fullum álvara, sigur Jóhanna Olsen

Mynd: Brimil

Dýrur umgangur hjá Gorbattjov

At missa olju á sjógv hjá russiska trolaranum, Kaptain Gorbattjov, verður ein dýrur umgangur fyri reiðarið. Rokningin hjá Innlendismálaráðnum fyri tilbúgving og upprudding verður einar 700.000 krónur

UMHVØRVI

Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurinn.fo

Beint áðrenn Sosialurinn fór úr Miðlahúsinum um middagsleitið í dag, fingur vit orð á Anniku Olsen, landsstýrskvinnu í Innlendismálum.

Hon sigur, at tey hava gjørt tilbúgvingararbeiði í sambandi við oljuna, sum Kaptain Gorbattjov herfyri misti á sjógv, upp til umleið 700.000 krónur.

- Hetta er tað, sum tilbúgvingararbeiði hevur kostað okkum at byrgja uppfyri tí, sum kundir henda, um illa vildi til.

Landsstýrskvinnan sigur, at hetta verður rokningin og sektaruppskotið, sum reiðarið, ið eigur russiska trolaran, fær at gjalda fyri henda partin av arbeiðnum, ið stóðst av, at skipið misti olju á sjógv.

- Álagt verður reiðarinum at veita okkum bankastrygd fyri hesum 700.000 krónunum umframt teimum 50.000 krónunum, sum er bóttin fyri, at skipið í minsta lagi misti 1000 litrar av lættari tungolju á sjógv, sigur Annika Olsen.

Aðru ferð

Landsstýrskvinnan vísir á, at hetta er aðru ferð í hennara tíð sum landsstýrskvinnu, at eitt sektaruppskot um olju, sum fer á

sjógv, verður skrivað, og í fyrra færinginum var talan eisini um ein russiskan trolara.

- Vit hava soleiðis ikki traditiónum fyri at skriva slík sektaruppskot og vóna heldur ikki, at hetta verður afturvendandi.

Annika sigur, at í fyrra færinginum var oljan, sum fór á sjógv, gjørd upp til í minsta lagi at vera 500 litrar, og fyri hetta brot á havumhvørvislógina fekk skiparin sektaruppskot upp á 25.000 krónur.

- Nú er Umhvørvisstovan komin fram til, at oljan, sum hesaferð fór á sjógv, í minsta lagi snýr seg um 1000 litrar, og tí ljóðar hetta sektaruppskotið upp á tvífalt so stóra upphædd, nevnliga 50.000 krónur.

Broyta kunngerð

At lata olju á sjógv, verður soleiðis ein dýrur umgangur hjá russiska skiparanum og reiðari hansara.

Men Annika Olsen staðfestir, at landsstýrið als ikki vil síggja ímillum fingrarnar við slíkum, ið hótir umhvørvið.

- Vit arbeiða nú við eini kunngerð, sum setir skipum forboð fyri at bunkra innanfyri 12 fjórðingar úr landi.

Hon vísir á, at Føroyar nú hava oljuhavn, sum kann veita skipum tungolju, og nýggjakunngerðin, sum fer at koma, fer eisini at seta ymiskar treytir við, hvussu viðurskiftini skulu skipast, og hvør útgerð skal verða í eini slíkari oljuhavn.

- Vit vilja, at viðurskiftini við bunkring skulu skipast betri, so vit ikki afturvendandi koma út í slíkar trupulleikar, sigur Annika Olsen, landsstýrskvinnu.

Tá Olshana fórst við Flesjarnar gjørdur fjølmiðlar rættiliga nógv burtur úr, at ov lítið varð gjørt til tess at fyrbyggja, at skipið fór til botns við nógvum olju. Hesaferð kann eingin lasta átaksleiðsluna fyri, at tey ikki tóku málið um Kaptain Gorbattjov í fullum álvara

Mynd: Jens Kr. Vang

